

Biskop Evas predikan

vid präst- och diakonvigningen

i Härnösands domkyrka 14 juni 2020

Första söndagen efter Trefaldighet (tredje årgången)

Det är skillnad på vatten och vatten och vad vatten kan vara och ge. Vatten kan både vara ont och gott, både ta liv och ge liv. Vattnet används symboliskt i vår bibel i båda dessa aspekter. Det finns många spännande och intressanta exempel på detta i bibeln allt ifrån skapelseberättelserna till beskrivningar av Guds livgivande Ande som vi tyvärr inte har tid att studera i dag.

I dag ska vi koncentrera oss på ett särskilt vatten i vår tro: Dopets vatten. Den söndag vi firar i dag, första söndagen efter Trefaldighet, är nämligen dopets söndag. Denna söndag inleder också, efter heliga Trefaldighets dag, den längsta perioden av vårt kyrkoår: Trefaldighetstiden vars teman behandlar det andliga livets växt och mognad. Och detta startar alltså med dopet!

Även i dopets vatten möter vi symboliken i kampen mellan ont och gott, liv och död. Paulus talar till exempel om dopet som att bli begravd, dö och uppstå med Jesus. Dagens evangelietext betonar tydligt denna kamp och detta möte mellan död och liv. Det som är ont, det som är dödande hör inte hemma i Guds värld. Den heliga Andens kraft som vi får i dopet är en brännande kärlekseld som både ger kraft i kampen mot det onda och bränner och förtär det som inte hör hemma i Guds värld.

” Den heliga Andens kraft som vi får i dopet är en brännande kärlekseld ...

Det är också detta som det kristna livets växt och mognad handlar om. Kristet liv innebär inte i första hand om att få det gott för egen del utan att välja det goda i tillvaron, att välja Gud och Guds sida i kampen mot ondskan. Därför är inte det andliga livets växt och mognad en verklighetsflykt eller myskudde för vårt inre jag, utan en stor utmaning att i denna värld så fylld av ondska, hat, sjukdom och död, ta emot, uppfyllas och bearbetas av den heliga Andens låga, bevara den brinnande och sprida den i vårt samhälle och vår värld. För att klara detta har vi fått dopet och dess gåvor och detta är så grundläggande för oss att vi, precis som nattvarden, betraktar dopet som ett sakrament, en helig handling.

Men nu får ni inte tänka att detta enbart gäller de som nu ska vigas till tjänst. Dopets gåva och kallelse gäller alla som är döpta. Och är du inte döpt så väntar dopets kallelse och uppgift också på dig. Därför vill jag uppmuntra dig att ställa dig samma fråga som den etiopiske hovmannen i en annan av denna söndags texter gjorde: Vad hindrar att jag blir döpt? Enligt vår kyrkas bekännelse är nämligen alla döpta genom dopet kallade till tjänst i kyrkan. Kyrkoordningen, vår kyrkas styrdokument, uttrycker detta så här: ”Dopet är den grundläggande vigningen till

tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag.”
Alla döpta är alltså vigda till tjänst i kyrkan.

Kyrkan, på grekiska kyriakon, kan översättas till ”de som tillhör Gud”, eller på vardaglig svenska: Guds familj. Genom dopet blir vi invigda, insatta, i detta gudomliga sammanhang, denna familj och inlemmade i den kristna tron. Vi BLIR de, vi gör det inte själva!

Delaktigheten i den kristna tron är en gåva. Ja, du hörde rätt. Är du döpt så har du fått den kristna tron och är delaktig i den kristna trons sammanhang.

Vi vet att känslan av tillhörighet till ett meningsfullt sammanhang är något vi som människor behöver för att kunna existera. Ja, enligt krispsykologin är det en nödvändighet för vår mentala överlevnad. Vår själ behöver en hemvist annars går den i exil.

Detta faktum har ni vigningskandidater fått fundera över när ni läst er examensbok som har just titeln: *”När själen går i exil”*, skriven av kulturanthropologen och forskaren vid Svenska kyrkan, Mikael Kurkiala. I sin bok beskriver Kurkiala hur vår materiella, sekulariserade och teknifierade tid skapat en individualism och konsumism som överlämnat skapandet av meningen med livet åt oss själva.

I avsaknad av sammanhang som gör oss hela på djupet är vi helt utelämnade till att själva fylla vår själ med den tekniska och materiell föda vi människor skapat. En föda som endast tillfredsställer oss för stunden och på ytan och är otillräckligt för att ge vår själ det fäste, det hem i tillvaron den längtar efter. För när vi blickar upp mot en stjärnklar himmel, begrundar fröets växtkraft eller kvantfysikens hemligheter vet vi ju i djupet av oss själva att tillvaron är mer än den mening vi själva kan skapa oss. Vi känner själens längtan efter ett större sammanhang, ett hem.

Dopet är ett tecken på att detta sammanhang, ett sammanhang som inte beror på oss själva, en själens hemvist, existerar. Ja, dopet visar oss att det finns något som är större än individen och det materiella du kan ta på och köpa, att det finns något mer än det du kan se och förstå, att det finns ett ursprung, mål och sammanhang i denna tillvaro. Att det finns en god Gud och att denne Gud vill finnas till för dig.

I dopet omsluter Gud oss med den kristna trons nåd och kallelse. Men inte på grund av något vi själva presterar, tror eller förstår utan för att Gud tror på oss och ger oss sin tro på oss som en gåva. Dopet är som en vattenstämpel som garanterar att detta är sant.

Därför får vi också, varje gång vår tro och tilltro till tillvaron sviktar, alltid falla tillbaka på detta att vi är döpta och vilar i Guds händer och att det är på Gud och inte på oss, vår Gudsrelation beror. Detta är den grund vi behöver för vårt kristna livs växt och mognad. Detta är grunden för vårt värde och meningen med vår stund och uppgift på jorden.

” Delaktigheten i den kristna tron är en gåva ... Är du döpt så har du fått den kristna tron och är delaktig i den kristna trons sammanhang.

Naturen som vi nu möter i midsommarskrud ger oss en fin bild av vad dopet innebär för vårt andliga livs växt och mognad. Blommor och blad växer inte för att de förstår och kan bevisa sin livskraft vetenskapligt eller ens skapa den själv. De växer helt enkelt därför att det finns en växtkraft nedlagd i dem. Så är det också med dopets gåva. Den kristna tron som i grunden är Guds tro på dig och inte din tro på Gud, är den växtkraft du behöver. Det är dopet är ett bevis på. Ja, det är dopets gåva.

Och det är denna gåva och inte vår egen förmåga, känsla eller förstånd som är den grund vi behöver bygga vårt kristna livs växt och mognad och dess uppdrag att kämpa för det goda och rätta i Jesu efterföljd på. Detta behöver vi påminna oss om varje dag. Varje dag behöver vi leva i vårt dop.

*Ty alla våra källor har vi i vår Herre, i hans ord
Vi får dricka liv som trädet rotat i en fruktbar jord
Flodens vatten strömmar ständigt, liv åt träd och ört det bär.
Livets vatten i en dopfunt vittnar om att Gud är här.*

(Sv.psalms 386:4)

Kära vigningskandidater!

I er examensbok söker Mikael Kurkiala efter sammanhang där dagens människa kan böttna i tron på att hon har ett mål för sitt liv och ett ansvar att realisera det. Utifrån Kurkialas bok har ni kandidater fått skriva var sitt PM till gårdagens diakon- och prästexamen där ni också fick reflektera över diakonens och prästens uppdrag i vår tid.

Så vad är er uppgift, er kallelse? I era PM betonar ni alla på olika sätt Kurkialas beskrivning av människan som på djupet religiös, att längtan efter att bli hel finns inskrivet i hennes väsen. Att detta är Guds sätt att söka människan och att vi därför behöver ett språk för det som berör själen och livets stora frågor även i vår tid.

Vid gårdagens examen konstaterade vi att det språket måste uttryckas i både ord och handling. De rätta orden behöver kompletteras med tystnad, liturgi, själavård och andlig fördjupning, men också med ett engagemang för det goda och rätta i samhället och världen. Allt för att evangeliet, det glada budskapet, om att det finns en hem för själen, ska kunna förstås, tas emot och levas i vår tid.

Detta stämmer väl med Kyrkoordningens skrivning av vad som är syftet med den uppgift ni ska tjäna, församlingens grundläggande uppgift, som består av gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Nämligen att Guds rike skall tas emot, bli en del av människors liv, spridas i världen och påverka hela skapelsen. Kyrkoordningen är, som jag nämnde i min predikan, tydlig med att detta mål är alla döpta ansvar och uppgift. Att hela detta stora uppdrag vilar på dopets grund och gåvor.

Kyrkoordningen säger också att vigningstjänsten, tillsammans med våra folkvalda, har ett särskilt ansvar för att denna uppgift blir utförd. Det är detta speciella ansvar ni nu ska vigas till. Stolan, bandet, som snart läggs över era axlar, är ett tecken på att ni bär vigningens livskall och ansvar som ett ok. Det kan kännas

tungt och stort och det är det också. Traditioner, krav, era egna ambitioner, verksamhets- och duktighetskrav kommer heller inte att göra bördan lättare.

Därför vill jag påminna er om att stolan är ett gammalt ämbetsmannamärke och att en ämbetsmans ansvar och uppdrag aldrig är det samma som personen i sig. Ämbetet utgår alltid från en större auktoritet än den egna, man går på någon annans uppdrag och kallelse. Ni lägger inte själva stolan på er. Ni får den given av den som kallat er redan i dopet. Dopet visar tydligt vem det är som både kallat er och ger er kraften till ert uppdrag. Det är ju inte ni. Det är Gud. Till Guds sammanhang är ni döpta och ur den källan behöver ni dagligen hämta glädjen och frimodigheten till er tjänst.

Psalmisten skriver i dagens psaltarpsalm:

"Prisa vår Gud, alla folk, låt lovsången ljuda!

Han bevarar oss vid liv, han låter inte våra fötter slinta."

(Psalt. 66:8-9)

Så kära vänner gå ut i det uppdrag som nu läggs på er, men gå inte i er egen kraft och styrka utan i Guds glädje och frimodighet. Låt lovsången ljuda! Sprid det glada och upprättande budskapet om trons gåva, Guds gränslösa kärlek och evigt omslutande sammanhang, det hem som finns till för och väntar på varenda människosjäl i denna värld. Ja, gå ut och var levande språkrör i ord och handling för evangeliets befriande budskap. Var detta i vår kyrka, i vårt samhälle, i vår tid. För vår tid är också Guds tid. Ja, nu är Guds tid!

Gud välsigne er i er tjänst.

Amen.

Biskop Eva Nordung Byström